

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

NR. 819 /DPSG
DATA 05.04.2011

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SĂLA
280 14.04.2011

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 99/2000 privind comercializarea produselor și serviciilor pe piață*”, inițiată de un grup de parlamentari aparținând Grupurilor parlamentare ale PD-L, PSD, PNL (Bp. 818/2010).

I. Principalele reglementări

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Ordonanței Guvernului nr. 99/2000 privind comercializarea produselor și serviciilor pe piață, republicată*, în sensul instituirii unei obligații în sarcina centrelor comerciale de a expune spre comercializare produse tradiționale alimentare și nealimentare, specifice județului în care își desfășoară activitatea, într-un procent de cel puțin 10% din suprafața acestora.

II. Observații

1. Prin intermediul propunerii legislative se creează un regim privilegiat produselor tradiționale și, implicit, producătorilor din această

categorie în dauna proprietarilor centrelor comerciale care nu mai au libertatea de a contracta și expune mărfuri în totalitate după criterii strict economice.

În forma prezentată, pe de o parte textul conține prevederi ce contravin reglementărilor naționale și europene în domeniul concurenței și libertății de circulație a mărfurilor și serviciilor, iar pe de altă parte, efectele care se vor produce pot afecta consumatorii români.

2. Crearea unor condiții mai favorabile pentru comercializarea produselor naționale față de cele care provin din alte state ale Uniunii Europene, poate fi considerată un obstacol la libera circulație a mărfurilor, constituind o măsură cu efect echivalent restricțiilor cantitative asupra importurilor, restricții interzise prin art. 34 din *Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE)*.

În acest sens, subliniem faptul că *Directiva 1970/50/CEE privind eliminarea măsurilor cu efect echivalent cu cel al restricțiilor cantitative la import care nu sunt reglementate de alte dispoziții adoptate în temeiul Tratatului CEE* conferă o interpretare extinsă a conceptului de „măsură”, incluzând aici „actele cu putere de lege și actele administrative, practicile administrative, precum și toate actele provenind de la o autoritate publică, inclusiv recomandări”, interpretare confirmată și de jurisprudența CJCE cu privire la aplicarea și interpretarea prevederilor art. 34 TFUE.

Altfel spus, orice inițiativă a autorităților publice, menită să favorizeze comercializarea produselor alimentare și non-alimentare românești (indiferent de regiunea de proveniență) ar putea fi considerată ca o măsură menită să obstrucționeze accesul la piața românească a produselor similare din alte state ale Uniunii Europene, fapt ce ar atrage răspunderea României pentru încălcarea prevederilor TFUE.

Pe de altă parte, așa cum CJCE a subliniat în *Cauza 222/82 Apple and Pear Development Council c. K.J. Lewis Ltd și alții*, statele membre pot permite unor organizații să încurajeze achiziționarea unor anumite tipuri de produse agroalimentare, prin menționarea proprietăților specifice ale acestora, chiar dacă varietățile sunt tipice produselor naționale, atât timp cât consumatorii nu sunt îndemnați să cumpere mărfuri interne doar ca urmare a originii lor naționale.

3. Propunerea legislativă reglementează exclusiv relația dintre comercianții cu amănuntul cu suprafața medie sau mare și producătorii naționali de produse alimentare și nealimentare tradiționale. O astfel de

măsură este discriminatorie în raport cu alți agenți economici (ex. structuri de vânzare cu suprafața mică, cash&carry, etc.)

Promovarea „*produselor românești, în special a produselor tradiționale specifice diferitelor regiuni ale țării*” constituie o formă de discriminare între produsele tradiționale și alte produse fabricate în România.

Acțiunea propusă poate intra sub incidența prevederilor *Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene* în conformitate cu care piața internă cuprinde un spațiu fără frontiere interne, în care libera circulație a mărfurilor, a persoanelor, a serviciilor și a capitalurilor este asigurată. Mai mult, acesta interzice restricțiile privind libera prestare a serviciilor în cadrul Uniunii cu privire la resortisanții statelor membre stabiliți într-un alt stat membru decât cel al beneficiarului serviciilor.

În mod similar, restricțiile cantitative ale importurilor sau orice măsuri care ar putea avea efecte echivalente sunt interzise între statele membre. Totodată, statele membre trebuie să se asigure că nu există discriminări privind condițiile în care bunurile sunt achiziționate și vândute între cetățenii acestora.

Astfel, propunerea legislativă poate intra sub incidența *Directivei europene privind serviciile în cadrul pieței interne nr. 2006/123/CE*, în conformitate cu care statele membre trebuie să examineze dacă sistemul lor juridic impune cerințe nediscriminatorii pentru accesul la o activitate de servicii sau exercitarea acesteia (art. 15), printre care: a) restricții cantitative sau teritoriale, în special sub forma limitărilor stabilite în funcție de populație sau a unei distanțe geografice minime între prestatori.

Încălcarea acestei directive poate atrage aplicarea procedurii de încălcare a *Tratatului de Funcționare al Uniunii Europene* (procedura de infringement).

Cerințele enumerate la articolul 15 din directivă constituie obstacole grave pentru libertatea de stabilire și pot fi deseori înlocuite prin mijloace mai puțin restrictive. Directiva impune statelor membre să evalueze cerințele de acest tip în baza criteriilor de nediscriminare, necesitate (justificare pe baza unui motiv imperativ de interes general) și proporționalitate.

O cerință este nediscriminatorie dacă aceasta nu discriminează direct sau indirect în funcție de cetățenie (sau, în cazul întreprinderilor, în funcție de locul este situat sediul social). O cerință este justificată de un motiv imperativ de interes general și este proporțională dacă aceasta este adecvată pentru garantarea atingerii obiectivului pe care îl urmărește și nu depășește cadrul a ceea ce este necesar pentru atingerea acestuia. Conceptul de motiv imperativ de interes general se referă la motive neeconomice justificate care sunt urmărite de un stat membru, recunoscute ca atare în jurisprudența Curții

Europene de Justiție și incluzând, *inter alia*, ordinea publică, sănătatea publică, siguranța publică, protecția mediului, protecția consumatorilor și obiectivele de politică socială.

Motivele economice, cum ar fi protecția întreprinderilor naționale sau protecția concurențelor nu se califică, în linie cu jurisprudența CEJ, drept motive imperative de interes general și, prin urmare, nu pot justifica o cerință restrictivă.

4. Propunerea legislativă poate constitui o restrângere a libertății comerciale a agenților economici, putând conduce la creșterea costurilor și a sarcinilor administrative și economice. Pe de o parte, comercianții cu amănuntul vor fi obligați să dedice o parte din activitatea acestora doar anumitor producători și, pe de altă parte, pentru a beneficia de prevederile propunerii legislative, producătorii dintr-un județ nu își pot comercializa produsele tradiționale decât în magazinele existente în județul respectiv.

Concurența existentă pe piață ar putea fi restrânsă sau denaturată, cel puțin în zonele unde producția sau cererea din partea retailerilor este limitată. Există situații în care numărul de producători într-un anumit județ este limitat (de ex. în București și în județul Olt nu este înregistrat niciun produs tradițional, în județul Bacău este înregistrat doar un producător de lactate la categoria produse tradiționale, iar în județele Giurgiu și Vâlcea este înregistrat doar câte un producător la categoria produse tradiționale – brânză și băuturi alcoolice). Prin garantarea unei piețe de desfacere unui număr limitat de ofertanți, respectivul segment de piață nu va mai funcționa în condiții normale de concurență.

Faptul că produsele tradiționale ar avea, astfel, o piață de desfacere garantată nu asigură consumatorului final produse de calitate la prețuri mai mici, producătorii nefiind, în acest mod, stimulați să crească eficiența și să concureze prin preț. Totodată, asigurarea unei vizibilități mai mari a unor produse, așa cum propune inițiativa legislativă, nu poate garanta creșterea vânzărilor producătorilor tradiționali.

5. Suprafața de vânzare a unui centru comercial este rezultatul sumei suprafețelor destinate vânzării cu amănuntul de produse și celor destinate serviciilor de piață și alimentație publică. În condițiile în care există centre comerciale unde suprafața ocupată de serviciile de piață și de alimentație publică este mai mare decât suprafețele de comercializare cu amănuntul, procentul de 10% din suprafața totală a centrului comercial, propus pentru comercializarea produselor tradiționale, poate fi, în fapt, mai mare decât cel destinat comercializării altor produse.

Obiectivele propunerii legislative invocate de inițiatori sunt promovarea produselor românești și creșterea consumului de astfel de produse, în vederea redresării economiei naționale.

Chiar dacă o asemenea acțiune din partea statului constituie, în opinia inițiatorilor, o soluție la problemele existente în economia românească în această perioadă, astfel de obiective pot constitui o formă de protecționism. Această politică contrastează cu forma de comerț liber, unde barierele de orice fel sunt menținute la minimum. Teoria economică bazată pe principiul avantajului competitiv arată că avantajele obținute din comerțul liber vor fi întotdeauna mult mai mari decât pierderile.

Un potențial efect al măsurii legislative ar fi că anumiți producători ar beneficia de spații de vânzare fără ca aceasta să se datoreze unor prețuri mai mici sau unor produse de calitate mai bună. Din această situație, cel care pierde ar fi consumatorul.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate la pct. II, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Emil BOC

Domnului senator **Mircea Dan GEOANĂ**

Președintele Senatului